

Т. Д. Ганзюк, студентка

М. П. Денисенко, д.е.н., професор

Київський національний університет технологій та дизайну

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Одним із факторів соціальної стабільності, основою економічного розвитку суспільства, джерелом інтелектуального та духовного потенціалу населення сьогодні є освіта. З ростом освітніх потреб населення підвищується кількість претендентів на отримання вищої, спеціальної, додаткової освіти, і як результат, збільшується мережа освітніх закладів різного типу, оновлюються зміст й методи освіти, враховуються індивідуальні запити та можливості тих, хто навчається. Особливі вимоги висуваються до якості освіти, що робить актуальним її розвиток як відкритої системи.

Відкритість освіти припускає не тільки доступність та втягнення різних соціальних груп в процес розвитку освіти як партнерів. Соціальними партнерами є індивідуальні й колективні суб'єкти, здатні підтримати освіту у вирішенні реальних проблем становлення та розвитку її системи. На сьогодні необхідність соціального партнерства у сфері освіти ніким не заперечується.

Необхідність підвищення якості професійної освіти відповідно до потреб ринку праці, розвитку соціального партнерства як одного з консолідуючих чинників створення системи безперервного цілісного професійного навчання зумовлює актуальність досліджуваної проблеми [1].

Соціальне партнерство – відносно нове явище суспільної практики, пов'язане з розвитком демократії. Саме цим можна пояснити недостатню увагу вчених й організаторів професійної освіти в даній проблемі та її слабку наукову розробленість. У той же час аналіз зарубіжної практики створює

методологічну основу для наукового обґрунтування нових, педагогічно ефективних методів соціального партнерства у професійній освіті.

На сучасному етапі розвитку освіти можна визначити якісно розрізняють три види соціального партнерства:

1) партнерство між соціальними групами даної професійної спільноти всередині системи освіти;

2) партнерство, в яке вступають робітники сфери освіти з представниками інших сфер суспільства;

3) партнерство, яке ініціює система вищої освіти як особлива сфера соціального життя, роблячи внесок у становлення громадянського суспільства .

Зазначені види соціального партнерства являють собою складний та різноманітний спосіб організації спільної діяльності учасників освітнього процесу й спільноти, сприяють їхній співпраці в управлінській, науковій та організаційній діяльності, всебічно взаємодіючи між собою.

Соціальне партнерство виступає закономірним результатом клопіткої співпраці зацікавлених сторін. Ефективність соціального партнерства буде залежати, перш за все, від цілеспрямованої і систематичної роботи всіх суб'єктів професійно-технічної освіти щодо залучення роботодавців, підприємств, органів влади, вищих навчальних закладів, громадських організацій до спільної діяльності з підготовки висококваліфікованих робітників та створення сучасної інфраструктури професійного навчання.

Досвід становлення й впровадження соціального партнерства в професійній освіті свідчить, що наукове обґрунтування з урахуванням сучасних і перспективних суспільних потреб, їх впровадження, а також науково-методичний супровід цього процесу потребує здійснення комплексних філософських, соціологічних, економічних, психолого-педагогічних досліджень, у тому числі й порівняльно-педагогічного спрямування [2].

Поняття «партнерство» походить від англійського слова «partnership» і тлумачиться як: 1) загальне становище партнера; 2 а) юридичні відносини між представниками бізнес товариства; б) товариства та особи, які входять до нього; 3) відносини, що, як правило, передбачають тісну співпрацю між сторонами, які мають взаємовигідні права та обов'язки. Синонімічний ряд поняття «партнерство» продовжується словами: союз, співпраця, конфедерація, об'єднання, взаємодія, обмін, взаємозв'язок, взаємодопомога, симбіоз, інтеграція, злиття [3].

Аналіз документів міжнародних організацій, наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців щодо розвитку та становлення соціального партнерства у міжнародному вимірі дозволив зробити такі висновки:

- соціальне партнерство в освіті можна вважати надійним та апробованим соціальним механізмом, що сприяє економічній стабільності та розвитку, створенню конкурентоспроможної, гнучкої та динамічної системи освіти кожної країни;

- соціальне партнерство є важливою передумовою для формування висококваліфікованої робочої сили в умовах швидких технологічних змін;

- процес демократизації та децентралізації управління освітою залежить від національних, соціальних, політичних і економічних умов;

- моделі соціального партнерства вказують на те, що кожна країна прагне зберегти в галузі професійної освіти власну неповторність і свої традиції.

Перспективи подальших розвідок. Перспективними напрямками подальших досліджень є вивчення досвіду розробки і впровадження стандартів професійної освіти у міжнародному вимірі, що є сферою функціонування соціального партнерства [4].

Висновки:

Для подальшого вдосконалення системи соціального партнерства в Україні повинні бути представлені такі позиції як: соціальний захист;

соціальні гарантії; соціальне стимулювання; соціально-нормативна база з метою приведення її у відповідність із нормами міжнародного права; мотивація роботодавців до участі в соціальному діалозі (податкові пільги та стимули); підвищення поінформованості широких мас суспільства про соціальне партнерство. Для того, щоб всі ці складові мали місце у реальній практиці необхідно державі пройти шлях від авторитарного власника до рівноправного партнера соціально-трудоких відносин. З іншої сторони, всім учасникам соціального діалогу необхідно взяти на себе необхідну долю відповідальності за конкурентоспроможність системи освіти, її відповідність міжнародним стандартам і вимогам. Таким чином, соціальне партнерство на ринку освіти стане ефективним тоді, коли представники трьох секторів будуть працювати разом, усвідомлюючи її вигоду для кожного із учасників і суспільства в цілому.

Список використаних джерел:

1. Щербак Л. В. Створення соціального партнерства у сфері професійно-технічної освіти (методичні рекомендації) /ЩербакЛ.В. – К.: Геопринт, 2008.- 45с.
2. Практика соціального партнерства в сфері професійного освіти і навчання (ПОО) в країнах ЄС. – 2008. – 196 с.
3. М. Попович Універсальний словник-енциклопедія / Гол. ред. Ради академік НАНУ М. Попович. — 4-те вид., виправл., доп. — Видавництво «ТЕКА». — 2006. — С. 205.
4. Радкевич В. Принципи модернізації професійно-технічної освіти [Електронний ресурс] / В. Радкевич. – Режим доступу: <http://www.ipto.kiev.ua/modernizaciya/2011_1_1.pdf>.